

Ruotu #80	<i>Tulpänaho/Lähmäahdet/Nevanahdet</i> Kärsämäki, Ainali/Haapavesi

Sotilastorppa sijaitsi Kärsämäellä kylän yhteismaalla 90 km päässä rantatieltä. Alkujaan torpan paikka nimettiin Tulpänahoksi, mutta vuoden 1752 torpankatselmuksessa nimi oli Lehmäahdet ja vuonna 1781 Nevanahdet. Ilmeisesti torppaa ei kuitenkaan siirretty. Rippikirjassa on mainittu Levänahdet. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#2	Kananen Erik Larss	Kärsämäki
#4	Juntonen Måns Månss	Kärsämäki
#12	Noponen Simon Pährss	Kärsämäki
#24	Pyrrö Pähl Pählss	Kärsämäki
#16	Tulpoi Pehr	Kärsämäki
#4	Sulkamäki öde	Ainali

Vuoden 1752 katselmuksessa tupa tuli uusia. Ulkorakennukset olivat kunnossa. Peltomaata oli riittävästi. Osa aidoista oli kunnossa, mutta reilut 100 metriä kaipasi kunnostamista. Uutta ojaa piti kaivaa 36 metriä. Torpalla ei ollut heinäniittyjä.

Vuoden 1781 katselmuksessa rakennukset olivat kunnossa paitsi navetta, joka tuli uusia. Pellot olivat hyvin kivisiä, minkä takia ruotutalolliset velvoitettiin kiveämään osuutensa. Anders Kanasen tuli raivata niittyosuutensa, ilmeisesti muut olivat jo tehneet omansa. Kaikki puutteet tuli korjata vuoden 1782 syksyyn mennessä kolmen riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa pirtti tuli uusia. Vanhan pirtin hirsistä tuli rakentaa riihi ja sauna käyttäen tarvittaessa myös uusia hirsiiä. Aitta tuli uusia, mutta muut rakennukset olivat kunnossa. Kaivon hirsikehikosta tuli uusia kolme ylintä kerrosta. Pellot olivat kunnossa, mutta kaipasivat lannoittamista. Ne tuli myös ojittaa, aidata ja raivata kivistä. Heinäniittyjä oli riittävästi, mutta kaipasivat ojittamista. Puutteet tuli korjata seuraavaan syksyyn mennessä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Hindrich Josephss Carbin/Karbin**1734–1737**

Hindrich on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1694–95. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1728 entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #79, mistä hänet siirrettiin vuonna 1734 tähän ruotuun. Hän sai eron palveluksesta 8.7.1737, jolloin hänen todettiin olevan vanha ja vähäpätöinen. Ruotua kehoitettiin etsimään vahva mies hänen tilalleen puolen vuoden kuluessa.

Ei tietoja.

Petter Carbin**1739–1755**

Petter on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1715 (tai 1725). Hänet otettiin sotilaaksi 3.12.1739. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen sotilasasuunsa kuului vielä vanhan mallinen hattu, sukat, liivi ja kengänsoljet. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 hän palveli Helsingin Pambölessä ja Helsingin varuskunnassa. Kesän 1751 hän oli komennuksella Sipoossa. Hän kuoli 20.12.1755.

Pehr Pährss Carbin/Carabin/Carbius/Karbin, ent. **Huikari**, s.21.12.1707, k.10.12.1756 Haapavesi (äiti **Margeta Johansdr** s.10.12.1673, k.15.12.1745 Haapavesi), vihitty 14.5.1727 Haapavesi **Elin Olofsdr Harainen** s.16.10.1706 Haapavesi (vanh. **Harainen Olof Henricss** ja **Anna Hemmingsdr**). Elin vihitty 2.avioonsa 19.9.1756 Haapavesi **Mårten Eskelss Pellicka** s.10.1706.

Lapset:

Lars s.31.3.1740 Kärsämäki, k.23.3.1742 Haapavesi,
Joseph s.28.2.1744 Kärsämäki, k.21.6.1804 Pyhäjärvi, vihitty 19.10.1766 Haapavesi **Carin Thomasdr Orava** s.11.4.1743 Pyhäjärvi, k.5.12.1790 Pyhäjärvi (vanh. **Orafwa Thomas Matts** s. s.1710 ja **Margareta Pehrsdr** s. s.1715). Joseph meni kotivävyksi Pyhäjärvellä Hiidenniemen Oravan, mutta vuonna 1769 he olivat palkollisina Josephin isäpuolen luona Haapaveden Pellikassa.

Lapset:

Pehr s.26.1.1767 Pyhäjärvi, k.26.12.1789 Pyhäjärvi,
Thomas s.28.10.1768 Pyhäjärvi, vihitty 14.12.1796 Reisjärvi leski **Maria Andersdr Räisälä** s.23.6.1766. Thomas meni Haapajärvelle vuonna 1791. Thomas ja Maria olivat itsellisinä Reisjärvellä ainakin vuosina 1797–1802. Marian 1.puoliso **Anders Anderss Räisälä** s.17.8.1761 Reisjärvi, k.16.7.1794 Reisjärvi (vanh. **Räisälä Anders Anderss** s.3.8.1743 Reisjärvi ja **Maria Eliasdr Maliniemi** s.3.12.1738 Reisjärvi),
Anna s.29.4.1770 Pyhäjärvi, k.15.5.1790 Haapajärvi,
Margeta s.29.12.1773 Pyhäjärvi, meni Haapajärvelle vuonna 1792,
Brita s.23.5.1775 Pyhäjärvi, k.19.4.1804 Pyhäjärvi, vihitty 11.2.1794 Pyhäjärvi **Pehr Pehrss Lukkarinen** l. **Huhmarniemi** s.11.11.1770 Pyhäjärvi, k.6.5.1804 Pyhäjärvi (vanh. **Huhmarniemi**, ent. **Hurmas**, **Pehr Pehrss** s.8.12.1751 Saloinen ja **Maria Larsdr Annala** s.25.6.1749 Pyhäjoki),
Matts s.18.12.1777 Pyhäjärvi. Hän meni Kalajoen suurpitäjään,
Johannes s.20.10.1779 Pyhäjärvi,
Anders s.19.1.1781 Pyhäjärvi, vihitty 3.5.1807 Pyhäjärvi **Anna Samuelsdr Kinnunen/Lumberi** s.12.6.1789 Pyhäjärvi (vanh. entinen sotilas **Kinnunen/Lumberi**, ent. **Hämäläinen**, **Samuel Staphass** s.22.6.1759 *Iisalmi* ja **Malin Bertilsdr** s.1.7.1758 *_mäki*),
Olof s.5.7.1784 Pyhäjärvi,
Catharina/Carin s.29.1.1746 Kärsämäki,
Elin s.29.2.1748 Kärsämäki, k.12.3.1748 Kärsämäki,
Walborg s.7.10.1750 Kärsämäki, k.18.7.1751 Kärsämäki.

Erich Erichss Carbin/Karbin

1757–1759

Erich on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1727. Hänet otettiin 13.2.1754 varamieheksi ruotuun #107 ja 20.8.1757 vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Heti pestauksensa jälkeen hän joutui mukaan Pommerin sotaan, missä palveli vuosina 1757–59. Hän jäi preussilaisten vangiksi Pennemünden linnoituksella 12.4.1759, minkä jälkeen hänestä ei ole tietoa.

Erich Erichss Karbin, ent. **Ponnikas**, s.20.3.1726 *Kuopion msrk*, k.15.1.1758 (vanh. **Ponnikas**, ent. **Pennain**, **Eric Erichss** s.31.3.1699 *Pyhäjoki (RK myös: s. s.3.1690)*, k.11.2.1769 *Pyhäjoki* ja **Carin Mattsdr Yletytär** s.25.11.1702), vaimo **Carin Andersdr** s.24.3.1724. Carin lapsineen on merkitty ruotutorppaan ainakin vuoteen 1769 asti. He olivat itsellisinä Haapavedellä vuosina 1777–80.

Lapset:

Elisabeth s.29.1.1749 Oulu,
Erich s.20.6.1751 Pyhäjoki (**Ponnikas**), k.13.1.1809 Merijärvi. Hän oli palkollisena Merijärvellä ainakin vuosina 1783–97,
Carin s.5.12.1753 Pyhäjoki (**Ponnicas**),
Andreas s.29.6.1755 Pyhäjoki (**Ponnicas**).

Johan Tjäder

1768–1790

Johan on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1747. Hän oli 166 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 27.2.1768. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvelen kesän 1788 saaristolai-vastossa tykkisluupilla No16, mistä hän joutui 25.7.1788 Loviisan kenttäsairaalaan. Tervehtyttyään hän jatkoi merisotaa 27.8.1788 fregatti Turunma Ragvaldilla. Keväällä 1789 hän marssi komppa-nian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savon rintamilla. Hän sai eron palveluksesta 4.1.1790.

Johan Johanss Tjeder/Fjeder s.22.1.1747, k.15.4.1808 Kärsämäki (vanh. **Pakarinen Johan Mattss** s.24.6.1682 ja **Brita Andersdr** s. _._.1723), vihitty 13.10.1772 Pyhäjoki **Anna Andersdr Lapinoja** s.12.6.1750 Kalajoki, k.22.4.1833 Oulainen (vanh. **Lapinoja Anders Anderss** ja **Brita Mattsdr**). Johan lahjoitti Kärsämäen kappelille 2 killinkä 3 runstykkiä 26.12.1780 sekä Anna 2 killinkä 6 runstykkiä 16.6.1782. Johanin vanhemmat asuivat Johanin sisarusten Ingridin, Annan ja Ericin kanssa ruotutorpassa ainakin vuosina 1769–73. Heidät on merkitty itsellisiksi Kärsämäellä vuodesta 1795. Vuoden 1810 henkikirjassa Anna on merkitty leskenä irtolaiseksi ja ruotuvaivaiseksi. Hän muutti vuonna 1812 Kärsämäeltä Oulaisiin veljensä **Anders Anderss Laulumaan**, s.18.12.1752 Kalajoki, luo.

Lapset:

Brita s.30.5.1775 Kärsämäki. Hän oli palkollisena Haapavedellä vuonna 1802 ja palasi 15.7.1804 takaisin Kärsämäelle,

Anna s.21.3.1777 Kärsämäki. Anna muutti palkolliseksi Haapavedelle vuonna 1798 ja takaisin Kärsämäelle vuonna 1800. Kärsämäellä hän oli itsellisenä vielä vuosina 1810–11,

tyttövauva s.7.4.1782 Kärsämäki, k.7.4.1782 Kärsämäki.

Johan Tjeder/Tjäder

1790–1795

Johan, ent. **Paackonen/Poukonen**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1767. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 6.3.1790. Ilmeisesti hän oli mukana Kustaa III:n sodassa osallistuen kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Kesän 1793 hän oli linnoitustöissä Elimäen Villikkalassa, mistä palasi lokakuussa sairaana. Hän sai eron 6.7.1795 pahan tyrän takia.

Johan Abrahamss Tjäder/Tiäder s.13.5.1766 (RK: s.13.7.1766), k.18.5.1816 Haapavesi, vihitty 1.5.1796 Haapavesi **Susanna Pehrsdr Karvola** s.10.7.1769 Oulainen (vanh. **Karvola** myöh. **Pääkö/Kääriä/Karvola/Sarela**, **Pehr Thomass** s.12.4.1742 Haapavesi (RK myös: s.4.12.1742) ja **Walborg/Helena Olofsdr Martala** s.26.1.1745 Haapavesi). Susanna tuli 25.2.1786 Haapajärveltä Haapavedelle, missä hänet merkittiin palkolliseksi vuosina 1786–96. Johan muutti itsellisenä Haapavedelle vuonna 1795.

Lapset:

Maria s.23.12.1796 Haapavesi, vihitty 20.1.1822 Raahe **Johan Henricss Paan** s.8.7.1797 Saloinen, k.4.10.1825 Raahe (vanh. Pyhäjoen komppanian sotilas #120 **Paan Henric** s.6.6.1865 (tai s._.5.1769), k.13.4.1803 Saloinen ja **Britha Johansdr Randala** s.7.4.1769). Maria muutti 13.10.1817 Raaheen. Johan oli merimiehenä Raahessa, missä he asuivat aluksi hyyryläisinä.

Lapset:

Johan Henrik s.11.8.1822 Raahe,

Gustaf s.6.1.1826 Raahe,

Abraham s.28.2.1799 Haapavesi, k.25.6.1808 *Liminka*,

Johannes s.22.3.1801 Haapavesi, k.7.8.1804 Pyhäjoki,

Anna s.3.10.1803 Haapavesi, vihitty 26.10.1846 Haapavesi leski **Staffan Pehrss Kuru** s.24.10.1788,

Henric s.21.1.1806 Haapavesi, k.16.3.1806 Haapavesi,

Eva s.5.7.1807 Haapavesi, k.15.9.1807 Haapavesi.

Mats Tjeder/Träder

1796–1802

Mats, ent. **Broteur**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1765–67. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.3.1796. Hän sai eron palveluksesta 7.7.1802, jolloin hänellä todettiin olevan vikaa oikeassa polvessa ja vasemmassa jalassa. Vuonna 1804 hänen todettiin pitävän vielä vanhan mallista sotilasasua.

Mats Jacobss Tjäder, ent. **Broteur**, s.22.4.1767 Pyhäjärvi (RK myös: s.4.4.1767), k.19.6.1824 Pyhäjärvi (vanh. sotilas #75 **Broteur**, ent. **Flinck, Jacob Perss** ja **Lisa Johansdr Nauha**), vihitty 21.1.1798 Kärämäki **Regina Jöransdr Pendikäin** s.29.3.1763 Kärämäki/Haapavesi (vanh. **Pendikäinen Jöran Hendricss** s.18.4.1723 Haapavesi ja **Brita Pärsdr Harjulainen** s.2.10.1730 Haapavesi, k.29.10.1773 Kärämäki). Mats ja Regina muuttivat vuonna 1801 Pyhäjärven Lahdentakaan. Vuosina 1810–31 he asuivat Pyhäjärvellä Pappila/Pilassa.

Lapset:

Cajsa Ulrica s.15.12.1798 Kärämäki. Hän on merkitty itselliseksi Pyhäjärvellä.

Avioton lapsi:

Lisa s.24.10.1822 Pyhäjärvi,

Johan Fredric s.10.2.1803 Pyhäjärvi (Lahdentaka),

Mathias s.7.1.1806 Pyhäjärvi (Lahdentaka).

Henric Stål

1803–?

Henric, ent. **Uglander**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1778. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 21.3.1803. Hänen osallistumisestaan Suomen sotaan vuosina 1808–09 ei ole varmuutta; ainakin sodan loppuvaiheessa ruotu oli ilman sotilasta.

Henric Stålt, ent. **Uglander/Pendikäinen**, s.8.9.1777 Kärämäki (äiti **Maria Jöransdr Pendikäinen**, isäpuoli vihitty 2.1.1778 sotilas #79 **Henric Olofss Uglander**), vihitty 31.12.1805 Kärämäki **Lena/Helena Henricsdr Tiacka/Sonni** s.11.1.1784 Haapavesi (vanh. **Sonni Henric Eskilss** s.20.7.1745 Haapavesi (RK: s.27.7.1745) ja **Brita Mattsdr Upola** s.14.12.1748 Haapavesi (RK: s.14.2.1748). Henricin ehtoollismerkinnät puuttuvat Suomen sodan ajalta vuosina 1808–09. Vuoden 1810 henkikirjassa Lena on kirjattu Kärämäen Kanaseen. Lena on merkitty lapsineen itselliseksi Kärämäellä vuodesta 1811 lähtien.

Lapsi:

Anna Maria s.11.4.1806 Kärämäki.